

UPPSALA
UNIVERSITET

Internationella kansliet

International Office

Besöksadress/Visiting address:
S:t Olofsgatan 10 A

Postadress/Postal address:
Box 256
SE-751 05 Uppsala
Sweden

Telefon/Telephone:
018-471 00 00 (växel)
+46-18-471 00 00 (switch)

Telefax/Fax:
018-471 16 00

E-post/E-mail:
fornamn.efternamn@uadm.uu.se
FirstName.LastName@uadm.uu.se

Hemsida/Website:
www.inter.uadm.uu.se

Språkförsvaret
Peter Holmer
Vendelsövägen 69E, 1 tr
135 53 TYRESÖ

Ert rundbrev till Sveriges universitet och högskolor

Nedan följer svar på era frågor om användande av svenska resp främmande språk samt språkplan mm vid Uppsala universitet.

1) Universitetet har f n ingen samlad uttalad språkplan (eller språkpolicy som något universitet kallar den). Undantag utgörs av teknisk-naturvetenskapliga fakulteten, som 2006-02-07 fastställde en språkplan för fakultetens del. Denna bifogas. Denna fakultet kan anses vara tvåspråkig.

2-3) Universitetet avser att under innevarande läsår genomföra en revidering av gällande handlingsprogram för internationalisering. Frågan om en ev gemensam språkplan/policy kommer då sannolikt att aktualiseras. Redan i gällande handlingsprogram (som förlängts ett år, bifogas) framgår att universitetet skall vara ett svenskspråkigt universitet (se sid 11). Eftersom ingen övergripande språkplan är fastställd kan inte alla era frågor besvaras entydigt och auktoritativt. Vissa frågor berörs därför inte alls eller mer resonemangsvis.

4a) Svenska är det huvudsakliga arbetsspråket vid universitetet. Den helt dominerande andelen av grundutbildningen ges på svenska. En inte obetydlig andel erbjuds dock på engelska enligt målet för internationaliseringsarbetet. Andelen rör sig om ca 12 % eller drygt 300 kurser av varierande omfång, oftast ca 10 poäng per kurs. I en del fall ges samma undervisning både på svenska och engelska, då i skilda grupper. På magister-/masternivå ges ett tjugotal program helt på engelska. Givetvis anser universitetet att svenska skall förbli ett vetenskapligt språk även i framtiden. På grund av ökat antal utlandsrekryterade lärare och forskare förekommer det att engelska är sammanträdes- och mötesspråk, i synnerhet inom teknisk-naturvetenskaplig fakulteten och inom det medicinska området.

4b) Webbplatsens huvudspråk är svenska, även om i princip så mycket som möjligt även bör finnas på engelska. Kortare information om universitetet finns även på franska, tyska, italienska, spanska, ryska, kinesiska och japanska. Viss information riktad till utländska utbytesstudenter samt till utländska gästforskare finns enbart på engelska.

5-6) Statistik över andelen kurslitteratur eller avhandlingar på svenska resp andra språk finns f n inte. Dock har fakulteterna relativt god spontan kännedom om andelen avhandlingar på svenska resp andra språk. I synnerhet om universitetet väljer att utarbeta en övergripande språkplan bör dock rättvisande statistik tas fram. Även på utbildningar som ges på svenska förekommer dock ofta en betydande andel litteratur på engelska. I synnerhet gäller detta naturvetenskap samt medicin och farmaci men även inom andra områden. Avhandlingar inom de förstnämnda områdena utgörs oftast av en sammanläggning av i internationell press redan publicerade artiklar och är därmed nästan alltid skrivna på engelska. Andelen avhandlingar inom andra områden såsom humaniora och samhällsvetenskap på engelska är lägre, men dock ökande. Inom humaniora och teologi dominerar svenska kraftigt, dock med ett mindre antal avhandlingar på engelska, t ex i kulturanthropologi och idé- och lärdoms historia. I juridik används nästan uteslutande svenska. I samhällsvetenskap dominerar svenska, dock med ett betydande och i några fall dominerande andel avhandlingar på engelska, t ex i national-ekonomi, freds- och konfliktforskning, statistik, psykologi, hushållsvetenskap/nutrition, företagsekonomi samt i viss mån inom informationsvetenskap. Undantagsvis kan även t ex tyska förekomma inom humaniora. I språkvetenskapliga ämnen förekommer givetvis även andra språk.

7) Utbildningsministern har som bekant uppmuntrat till fler avhandlingar på engelska inom alla områden med svensk sammanfattning. Sammanfattning på svenska krävs f n inom det teknisk-naturvetenskapliga området. Frågan om språkval för doktoranderna kan vara knepig. Det är ofta i doktorandens eget intresse för spridning av forskningsresultaten att avhandlingen skrivs på engelska. Detta gäller i synnerhet vid ett internationellt forskningsuniversitet som Uppsala universitet. Att bekosta översättningar av svenskspråkiga avhandlingar till engelska i större omfattning förefaller tveksamt med hänsyn till kostnaderna. Snarare kan angelägna avhandlingar översättas till svenska. Man bör också hålla i minnet att de allra flesta som är intresserade av att läsa en avhandling behärskar engelska.

8) I normalfallet beslutar institutionen om kursutbudet på engelska, även om det formellt fastställs på högre nivå. Krav på att utbildning som ges på engelska i stället skall ges på svenska förekommer inte ofta. Som nämnts ges kurser som utländska sökande kan läsa på engelska, Detta är då känt av de svenska studenterna och med få undantag accepterat. De flesta studenter inser också att det ligger i deras eget intresse att förbättra sin kommunikationsförmåga på engelska, i synnerhet inom sitt huvudområde, eftersom praktiskt taget ingen universitets-

utbildad i framtiden kommer att kunna klara sig i yrkeslivet utan bra kunskaper i engelska. Givetvis skall de också behärska sina ämnens terminologi mm på svenska.

9) Lärares vilja och förmåga att undervisa på engelska varierar givetvis. Lärarna undervisar frivilligt på engelska. Utlandsrekryterade lärare förväntas kunna undervisa på god engelska. Universitetets riktlinjer för anställning av lärare anger att de inom 2 år skall lära sig svenska tillräckligt väl för att även kunna fungera på svenska. Utbildning i svenska förekommer liksom kurser i engelska för lärare.

10) Frågan om stöd för mer kurslitteratur på svenska kan säkert vara befogad i vissa fall. Någon omfattande övergång från engelskspråkig litteratur, särskilt om den har bättre kvalitet, till svensk förefaller däremot knappast vara befogad. Det är dock viktigt att institutionerna utarbetar kompendier mm med svensk terminologi om litteratur helt saknas på svenska.

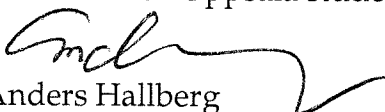
11) De studenter som deltar i undervisning på engelska har ofta möjlighet att examineras på svenska.

15) Universitetet uppmuntrar till studier av fler främmande språk än engelska. Det tidigare minskade intresset från studenternas sida att lära sig andra främmande språk såsom t ex franska och tyska har glädjande nog under senare tid vänts i sin motsats.

16) Forskningsrådets krav på engelskspråkiga ansökningar motiveras främst av att utländska bedömare skall kunna ta del av ansökan. Universitetet ser inte detta som något större problem.

17) Det är riktigt att ämnen som främst publicerar på svenska (och motsvarande mindre språk i andra länder) missgynnas i de rankingar mm, som numera är frekventa. Detta gäller då främst områden som har färre internationella tidskrifter och kanske ingen eller få med världsrykte (som t ex Science, Nature). Detta problem diskuteras numera bland universiteten med förhoppning om att få mer rättvisande uppgifter även inom discipliner och områden med lägre grad av engelskspråkig publicering.

Beslut att avge detta svar har fattats av undertecknad rektor i närvaro av universitetsdirektören Mats Ola Ottosson efter föredragning av kanslichefen Lars Fransson. Närvarande därutöver var biträdande universitetsdirektören Jan Ivar Mattsson och Uppsala studentkårs ordförande Jenny Carlsson.

Anders Hallberg

Lars Fransson